

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין יג.

רבי יוסי אומר אחד ועשרים יום. אם כריך להשלים כ"א יום מחודש תשרי על תקופת תמוז שמקופת תשרי נופלת כ"ב מעברין ומוסיפין חודש אחד ודומין את המועדות כדי שתקדים תקופת תשרי לחג אבל אם הימה תקופת תשרי נופלת כ"א דהיינו יום אחד במוך חולו של מועד אין מעברין: **הג האסיף.** זמן

האסיף שבחג דהיינו חולו של חג שיכול לאסוף בו דבר האצד השמר שיהא בתקופת שנה הנכנסת ולא במוך תקופת תמוז שהיא משנה שעברה. ר' יהודה סבר כולו חג בעיניו כלומר כל חולו של מועד בעיניו בתקופת חדשה הלך כשקופת תמוז חסרה ששה עשר הרי יום אחד מחולו של מועד נמשך לתוכה דחמשה עשר יום טוב ויום ששה עשר חולו של מועד אבל אם הימה תקופת תשרי נופלת ביום ט"ז הרי כל חולו של מועד בתקופת חדשה ואין מעברין. ר' יוסי אומר מקלת חולו של מועד בעיניו בתקופת חדשה הלך כשקופת תשרי נופלת ביום ט"ז כ"ב שהוא יום טוב האחרון מעברין את השנה ודומין את המועדות כדי להקדים תקופת לחג אבל אם רואין בית דין בצדק שפול בתקופת תשרי ביום כ"א שהוא שביעי של ערבה דאיכא מקלת חולו של מועד בתקופת חדשה אין מעברין. ולמעבריה לאלול ולדחייה למועד חד יומא ואיכא לר' יהודה כוליה חג ולרבי יוסי מקלת חג כדפרכינן לקמן [ע"פ] גבי תקופת ניסן וליעבריה לאדר לא אפשר משום דלא מיקלט לן תשרי בזימנא דחזיא אי מיעברין לאלול דהא מעיקרא מסדרין לירחי דסיפוא כי היכי דלא ליקלט תשרי בצד"ו משום דאתו תרי שבי יתקעו ומשום שביעי של ערבה דלא ליקלעו צבצת וכדאמרין התם (ר"ה 97 ע"ב): מימות עזרא ואילך לא נזינו חולו מעוברין דלא אינטרין דמעיקרא סדרין לירחי דלא ליקלט בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי מיקלט שני צבצת דאפשר למדחייה למחר הואיל וצבצו השנים לא שכיח לא פרכינן ליה ולעבורי תרי ירחי ולדחייה תרי יומי לא אפשר דקיימא לן במס' ערכין (דף ט:) דלא נראה לתכמים לעבר שמנה חדשים צבצת אלול אלא אם כן הימה שנה שלפניה מעוברת וכיון דבסדר החדשים אחד מלא ואחד חסר מיקלט לן תקופה ביום י"ז לרבי יהודה או כ"ב לרבי יוסי אי מעברין עוד תרי ירחי הוו להו שמנה מעברין הלכך מעברין את השנה: **אי קסברי יום תקופה גומר.** יום שהתקופה נופלת בו הוא גמר תקופה שעברה ואינה מתקופה חדשה למה לי לרבי יהודה ששה עשר חסרה ולרבי יוסי כ"א בלאו הכי אפילו לא חסרה אלא חמשה עשר לר' יהודה ותפול חדשה בששה עשר או עשרים לרבי יוסי ותפול באחד ועשרים לא לר' יהודה איכא כוליה חג ולא לר' יוסי איכא מקלת חג דהא יום שביעי של ערבה הוא ור' יהודה נמי יום ט"ז מתקופה שעברה וליכא כוליה חג: **מסויג.** הוא ראשון לימי תקופה הצאה. הלכך לר' יהודה אם תפול צבצת עשר ראשון לחולו של מועד איכא כוליה חג ולר' יוסי אם תפול שביעי של ערבה איכא מקלת: **מיסיבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה.** וכיון דיום תקופה גומר למה לי חסרה ששה עשר: **ועוד תניא.** לר' יהודה עשרים דשמעינן מינה דר' יהודה מקלת חג הוא דבעי וקשיא לשמואל בתרמי: **ששה עשר.** ונופלת בצבצת עשר: **עשרים.** ונופלת בצ"א ובע"ג דהוא יום אחרון לחולו של מועד ליכא מקלת חג דלר' יהודה יום תקופה גומר ואינו מן החדשה: **ששה עשר לפני מעברין.** אם תקופה שלפני הפסח דהיינו תקופת טבת דלא חסרה ששה עשר (ב) צינסן ותקופה נופלת בצבצת עשר מעברין את השנה כשצאתה מונה משבחה עשר צינסן צ"א יום לתקופת ניסן וצ"א יום לשל תמוז הרי הם כליס בצ"א בתשרי ותקופה נופלת בצ"ב ובע"ג דלרבי יוסי מיום תקופה מתחיל ליכא מקלת חג בתקופה חדשה כיצד טול י"ד צינסן שהוא מלא ואיך וסיין י"ט ותמוז ואז י"ט הרי קל"ב ואלול כ"ט שהוא חסר הרי קס"א ובי"א דתשרי הרי קפ"ב ימי שמי תקופות ושל תשרי נופלת כ"ב משום הכי מעברין אבל נפלה תקופת תשרי ביום כ"א אין מעברין דיום תקופה מתחיל ואיכא יום אחד מחולו של מועד בתקופה חדשה: **ששה עשר לפני החג.** אם חסרה תקופת תמוז שהוא לפני החג ששה עשר מימי תשרי ונפלה של תשרי צי"ו אין מעברין דאיכא מחולו של מועד בתקופה חדשה טובא. ולקמן פריך אמאי אמר שיתסר אפילו חסרה שיצטרך ותמוז י"ט ועשרים קאמר נמי ר' יוסי דאין מעברין דהא ששה עשר לפני הפסח הוא דמעברין דהיינו משום דמעטית תקופת תשרי כ"ב: **אף ששה עשר לפני החג מעברין.** דקסבר כוליה חג בעינן. ולקמן פריך דהיינו תנא קמא: **אחרים.** מפרש טעמייהו לקמן [ע"פ]: **היינו ר' יהודה.** דמרייהו מקלת חג בעי: **איכא**

ורבי יוסי סבר מקצת חג בעינן. פי' בקונטרס ליתא למיפרך וליעבריה לאלול דל"ב מיקלט תשרי בצד"ו ודוקא לאחרים דקיימי בתקופת ניסן הוא דפריך לקמן וליעבריה לאדר משום דמצינן בקייטא לחסר חד ירחא טפי מנסדרן ויחזור תשרי לדומיה ביום הגון ור"ת מפרש דלקמן פריך לכולהו תנאי דאשכחנא כמה תנאי דלא חיישי לצד"ו כי ההיא דס"פ אלו קשרים (שבת 97 ע"ב). דללני צבצת קריצים ביום הכפורים דפליגי בה רבי (ז' שמעון) ור"ע וכי משני מלמעלה למטה קא חשיב ה"ה נמי לכולהו (שבת 97 ע"ב). דללני צבצת קריצים תנאי מ"ק ורבי יהודה ור' יוסי ור"ש וקשה דלא יתכן לפרש כן מילתא דר' יוסי דקתי ט"ז לפני הפסח מעברין ט"ז לפני החג אין מעברין ועוד דבס"פ החליל (סוכה 97 ע"ב): **לא אשכח תנא דאמאי כוונתיה מנתינן דללני צבצת קריצים ביום הכפורים אלא אחרים ועוד דרבינא דמנתינן לעולם אחרים בתשרי קיימי משמע דלמא לשנויי דלא תיקשי וליעברו לאדר ולא כריכתו למימר מלמעלה למטה קחשיב ומיהו גס לפירוש הקונטרס ל"ל ע"כ דרבינא לא מירין כלום מקושא דליעבריה לאדר דהא אליבא דאחרים קיימא דלא חיישי לצד"ו ולריך נמי לומר לדידיה דמלמעלה למטה קחשיב ומיהו טעמא נמי צבצת דחק בקונטרס לפרש דמעברין לאדר ספיר משום דאפשר לתקוי תשרי צמח מירחי קייטא דלא כריך לעטע זה כיון דאליבא דאחרים קיימי ואין להקשות דהשתא נמי כי נעבר חדש שלם מיקלט תשרי בצד"ו למאן דלמר דחודש העיבור כ"ט יום דהא אפשר לתקויי מחד ירחי קייטא למלאות חד טפי מנסדרן וכן למאן דלמר ל' יום לחסר חד מירחי קייטא: **פירוש מ"ו לפני הפסח מעברין.** פירוש ט"ז ונופלת צ"ב משום תשרי תקופה נופלת כ"ב וליכא אפילו**

מקלת חג ואפילו נופלת תקופת ניסן צ"ו צינסן או צבצת אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ראש השנה כדאמרין בראש השנה (ס) ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרין לא מיקלט אלול צבצת אלמא אגן הוא דמעיינין בזימנא דמעיקרא ומסדרין לירחי כי היכי דלא מיקלט בצד"ו הלך כיון דיום שלשים של אלול מיקלט בשלשה או צה"ו או צ"ו ארבעה יום דחזי יומא דין על ידי עיבור אלול בן על ידי עיבור חדש אחר מיקלט ראש השנה בצד"ו ואי ניטרין לעבורי מיקלקל

ר' יוסי אומר כ"א יום אבל אם הימה חסרה לר' יהודה ט"ז יום ולר' יוסי כ"א אין מעברין. ושניהם מקרא אחד דרשו והג האסיף תקופת השנה. ר' יהודה סבר בעיניו בתקופה חדשה כוליה חג האסיף והוא חולו של מועד שקרא חג ויתכן לך לאסוף בו וזולתי יום ראשון בלבד שהוא אסור ור' יוסי סבר אפי' יום שביעי של חג אם יהיה בו תקופה חדשה די ואמרין ר' יהודה ור' יוסי מאי קסברי אי קסברי יום תקופה גומר אפילו אינה חסרה י"ז יום אלא ט"ז יום בלבד והתקופה חלה ביום י"ז של תשרי כיון דאמרת יום תקופה גומר הנג יום י"ז של תשרי יום התקופה השנה חשוב ואינו מוצא כל ימות חג האסיף בתקופה חדשה דהא יום י"ז של תשרי מחולו של מועד הוא. וכן לר' יוסי יום כ"א של תשרי הוא אחרית חולו של מועד והוא גומר נמצא כל חג בתקופה שנה. ופריך ר' יהודה ורבי יוסי סברי יום תקופה מתחיל. מיתבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה ר' יוסי אומר יום תקופה מתחיל ועוד תניא אין מעברין את השנה אלא אם כן הייתה תקופה חסרה רובו של חודש וכמה רובו של חודש י"ז יום. ר' יהודה אומר שום יום כו' קשיא לרב כי רב אמר דסביבא ליה לר' יהודה רובו של חודש י"ז יום והתניא ר' יהודה אומר עשרים יום ונעלה קשיא לרב קשיא ונדרו דברי רב וחזרו לפרש הברייתא הוון אמר מר ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש כ" יום. ר' יוסי אומר מחשבין י"ז לפני הפסח מעברין י"ז לפני החג אין מעברין ואקשינן מכדי בין ר' יהודה דקתינן אם הייתה התקופה חסרה כי יום מחשבי מעברין בכלל שאם הייתה חסרה י"ט אין מעברין ובין ר' יוסי דקתינן אם הייתה תקופת טבת חסרה י"ז יום מניסן מעברין דשלח רב הגאון אבא לרבא כי חזית דמטכה תקופת טבת עד י"ז מניסן עברה להדיא שחא ולא תחוש לה חזא דבעינן אביב בחודשה של תקופה. ועוד בעינן חג הבא בזמן אסיפה וליכא דהא כי השבת דאשתיירי מניסן משכה תקופת ניסן עד י"ח בתמוז ומשכה תקופת תמוז עד כ"א יום של תשרי. השתא בין לר' יהודה דסבר אם הייתה תקופת תשרי חסרה י"ט יום אין מעברין ובין לר' יוסי דסבר אם הייתה תקופת תשרי חסרה כי יום אין מעברין תרוייהו מקצת חג בעינן מאי בין יום י"ט ליום כ' ופריך יום תקופה גומר איכא בינייהו. ר' יהודה סבר יום תקופה גומר ואם הייתה התקופה חסרה כי יום וחלה תקופת תשרי ביום כ"א לחודש. כיון שהוא גומר נמצא כל חג מועד. ור' יוסי סבר יום י"ח או י"ט או כ' אין

(א) [מספ"כ פ"ב ע"ט], (ב) [רש"ש תמ"ו], (ג) ליקלט כ"א (רש"ל), (ד) [נ"ל י"ט מעלה], תורה אור השלם 1. והג שבעת חמשה לך בכורי קציר חטים והג האסיף תקופת השנה: שמות לר' כב ג' ג' פרס כוליה חג בעי' עיין טורי א"ח חגיגה דף ק"ו ע"ב ד"ה אר"י: הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה ששה עשר לפני יו"ט ששה עשר מימי ניסן ומקופה: מוסף רש"י יום תקופה גומר כו'. ראה רש"י בעמוד ב' וסי' לנפן.